

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.04-X-1Czas trwania egzaminu: **60 minut**

Układ graficzny © CKE 2013

**EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 201**
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

○■	B	C	■
----	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

U dziecka gaworzenie, czyli wydawanie dźwięków będących kombinacją różnych głosek, występuje

- A. w 2 – 3 miesiącu życia.
- B. w 5 – 6 miesiącu życia.
- C. w 8 – 9 miesiącu życia.
- D. w 10 – 12 miesiącu życia.

Zadanie 2.

Pacjentka chorująca na reumatoidalne zapalenie stawów ponownie została przyjęta na oddział z powodu zaostrzenia choroby. Ma obniżony nastrój, jest pesymistycznie nastawiona do leczenia, płacze, nie ma apetytu. Można podejrzewać, że u pacjentki występuje

- A. mania.
- B. regresja.
- C. depresja.
- D. psychoza.

Zadanie 3.

Opiekun medyczny przygotował kilka pytań do nowoprzyjętego pacjenta, dotyczących samodzielności w czasie przyjmowania posiłków i nawyków żywieniowych. Z której metody zbierania informacji skorzystał opiekun?

- A. Z testu.
- B. Z pomiaru.
- C. Z wywiadu.
- D. Z obserwacji.

Zadanie 4.

Pacjent przebywa w szpitalu z powodu zapalenia płuc. Jest osobą leżącą, bardzo się poci. Którą potrzebę w pierwszej kolejności należy zaspokoić u pacjenta?

- A. Ruchu.
- B. Czystości.
- C. Odżywiania.
- D. Wypoczynku.

Zadanie 5.

Opiekun medyczny zauważył, że pacjentka z chorobą Parkinsona ma trudności z trzymaniem moczu. W jaki sposób opiekun powinien rozwiązać problem związany z nietrzymaniem moczu?

- A. Podawać mniej płynów do picia.
- B. Pozostawić basen blisko pacjentki.
- C. Polecieć częściej korzystać z toalety.
- D. Zastosować środki absorbujące mocz.

Zadanie 6.

U pacjentki nastąpiło pogorszenie słuchu. Obecnie oczekuje na aparat, który pozwoli na swobodną komunikację z otoczeniem. Które najlepsze rozwiązanie może zaproponować opiekun rodzinie, w celu zapewnienia kontaktu z pacjentką do momentu zakupu aparatu?

- A. Stanie blisko pacjenta.
- B. Mówienie wolno, głośno i wyraźnie.
- C. Posługiwanie się kartką i długopisem.
- D. Nauczenie się elementów mowy migowej.

Zadanie 7.

Pacjentka ma przykurcze w stawach rąk i dolegliwości bólowe z powodu reumatoidalnego zapalenia stawów. Opiekun medyczny, przy wykonywaniu czynności higienicznych całego ciała, powinien

- A. wykonać mycie ciała za pacjentkę.
- B. pomóc pacjentce przy wykonaniu mycia ciała.
- C. poprosić pacjentkę, aby samodzielnie się umyła.
- D. wykonać mycie ciała po ustąpieniu wszystkich dolegliwości.

Zadanie 8.

Wskaż cel toalety jamy ustnej u ciężko chorego.

- A. Zapewnienie lepszego samopoczucia.
- B. Odciągnięcie myśli podopiecznego od choroby.
- C. Zapobieganie szerzeniu się zakażenia, zlikwidowanie przykrego zapachu.
- D. Zlikwidowanie przykrego zapachu, przeciwdziałanie zmianom patologicznym.

Zadanie 9.

Celem nacierania pleców i pośladków u pacjenta leżącego, jest

- A. zabezpieczenie skóry przed odparzeniami.
- B. zapewnienie komfortu fizycznego i psychicznego.
- C. ułatwienie odkrztuszania wydzieliny zalegającej w drogach oddechowych.
- D. zapobieganie odleżynom, pobudzenie krążenia, zmniejszenie napięcia mięśni.

Zadanie 10.

Której czynności wchodzącej w skład toalety jamy ustnej **nie może** wykonać opiekun medyczny u pacjenta nieprzytomnego?

- A. Płukania jamy ustnej.
- B. Mycia języka szpatułką.
- C. Mycia zębów trzonowych.
- D. Mycia zębów przedtrzonowych.

Zadanie 11.

Jakie są przeciwwskazania do postawienia baniek?

- A. Zapalenie płuc, grypa.
- B. Przeziębienie, infekcje.
- C. Zapalenie oskrzeli, katar.
- D. Niewydolność krążenia, anemia.

Zadanie 12.

Ile czasu musi upłynąć po zjedzeniu przez chorego posiłku, aby opiekun mógł go wykąpać w wannie?

- A. pół godziny.
- B. 2 godziny.
- C. 4 godziny.
- D. 6 godzin.

Zadanie 13.

U chorego leżącego należy wykonać mycie całego ciała w łóżku. Przed wykonaniem czynności, opiekun medyczny powinien zapoznać się

- A. ze stanem chorego.
- B. ze stanem chorych na sali.
- C. z dokumentacją na oddziale.
- D. ze zleconymi przez lekarza lekami.

Zadanie 14.

Opiekun medyczny zdjął ciepły okład. Warstwę suchą powinien pozostawić na

- A. 10 minut.
- B. 30 minut.
- C. 60 minut.
- D. 90 minut.

Zadanie 15.

Pacjentka leżąca, z powodu założonego opatrunku ma ograniczony zakres ruchów prawej kończyny górnej. Zdejmowanie górnej części piżamy należy rozpocząć od

- A. głowy chorej.
- B. lewej kończyny.
- C. prawej kończyny.
- D. obu kończyn równocześnie.

Zadanie 16.

Jaka jest prawidłowa kolejność czynności przy wykonaniu choremu okładu ciepłego?

- A. Przygotowanie przyborów, umycie rąk, przygotowanie pacjenta, przygotowanie okładu, założenie rękawic, nałożenie okładu, umocowanie okładu, uporządkowanie przyborów.
- B. Umycie rąk, przygotowanie przyborów, przygotowanie pacjenta, przygotowanie okładu, natłuszczenie skóry wazeliną, nałożenie okładu, umocowanie okładu, uporządkowanie przyborów.
- C. Przygotowanie pacjenta, przygotowanie przyborów, przygotowanie okładu, założenie rękawic, natłuszczenie skóry wazeliną, nałożenie okładu, umocowanie okładu, uporządkowanie przyborów.
- D. Umycie rąk, przygotowanie pacjenta, przygotowanie przyborów, założenie rękawic, przygotowanie okładu, natłuszczenie skóry wazeliną, nałożenie okładu, umocowanie okładu, uporządkowanie przyborów.

Zadanie 17.

Pacjent leżący poprosił o podanie basenu w celu oddania stolca. Ustal kolejność czynności przy podawaniu basenu.

- A. Ułożenie pacjenta na plecach, podłożenie basenu, pozostawienie papieru toaletowego, wietrzenie sali.
- B. Podłożenie basenu, pozostawienie papieru toaletowego i dzwonka alarmowego, umycie rąk pacjenta, wyniesienie basenu.
- C. Podłożenie basenu, pozostawienie papieru toaletowego i dzwonka alarmowego w zasięgu ręki, umycie rąk pacjenta, wietrzenie sali.
- D. Podłożenie basenu, pozostawienie papieru toaletowego i dzwonka alarmowego w zasięgu ręki, wyniesienie basenu, podmycie i umycie rąk pacjenta, wietrzenie sali.

Zadanie 18.

Jak powinien zachować się opiekun, który zauważy, że pacjent nie przestrzega diety cukrzycowej?

- A. Wyjaśnić cel stosowania diety.
- B. Nakazać zastosowanie się do zaleceń.
- C. Poinformować o wysokim poziomie cukru we krwi.
- D. Zabrać z szafki przyłóżkowej pokarmy niedozwolone w cukrzycy.

Zadanie 19.

Pacjent ze złamaniem obu kończyn górnych, nie może sam przyjąć zleconych przez lekarza tabletek, których nie można rozdrabniać. Wskaż najbardziej właściwy sposób udzielenia pomocy w przyjęciu leku.

- A. Poleca podanie mu leku innemu choremu.
- B. Rozpuszcza tabletkę w przegotowanej wodzie.
- C. Podzielenie leku na dwie części i podanie z wodą.
- D. Położenie leku na nasadę języka i podanie wody do popicia.

Zadanie 20.

Do zakładu opiekuńczo-leczniczego został przyjęty pacjent leżący. W celu oceny ryzyka powstania odleżyn, należy zastosować skalę

- A. Norton.
- B. Barthel.
- C. Glasgow.
- D. Williamsa.

Zadanie 21.

Do codziennego mycia skóry pacjenta leżącego należy używać mydła o pH

- A. 5,5.
- B. 5,8.
- C. 6,0.
- D. 6,2.

Zadanie 22.

Opiekun przygotowuje chorego leżącego do spożycia posiłku. Która pozycja będzie dla pacjenta najwygodniejsza?

- A. Trendelenburga.
- B. Boczna z jaśkiem pod głową.
- C. Na plecach, z lekko uniesioną głową.
- D. Wysokie ułożenie górnej części tułowia.

Zadanie 23.

Wskaż właściwy sposób przemieszczenia pacjenta z pozycji siedzącej na wózek inwalidzki, bez sprzętu ślizgowego.

- A. Zablokowanie kół wózka, zablokowanie palców stóp swoimi stopami, wsunięcie ręki pod pośladki pacjenta, wykonanie obrotu pośladkami w stronę wózka i posadzenie pacjenta.
- B. Zablokowanie kół wózka, zdjęcie bocznego oparcia, zablokowanie palców stóp swoimi stopami, podciągnięcie w górę, wykonanie obrotu pośladkami pacjenta i posadzenie na wózek.
- C. Postawienie wózka blisko łóżka, zablokowanie kół wózka, zdjęcie bocznego oparcia, zablokowanie palców stóp pacjenta swoimi stopami, wsunięcie ręki pod pośladki pacjenta, podciągnięcie w górę, wykonanie obrotu pośladkami pacjenta w stronę wózka i posadzenie na wózek.
- D. Zdjęcie bocznego oparcia, postawienie sprzętu blisko łóżka, zablokowanie palców stóp swoimi stopami, podciągnięcie w górę pacjenta, wykonanie obrotu pośladkami w stronę wózka i posadzenie na wózek.

Zadanie 24.

Pacjentka w celu utrzymania sprawności w stawach rąk wykonuje ćwiczenia polegające na otwieraniu i zamykaniu dłoni. Są to ćwiczenia

- A. bierne.
- B. czynne.
- C. w odciążeniu.
- D. z obciążeniem.

Zadanie 25.

Karmiąc pacjenta przez zgłębnik za pomocą strzykawki, 100 ml pokarmu należy podać w czasie

- A. 2 – 3 minut.
- B. 5 – 10 minut.
- C. 25 – 30 minut.
- D. 40 – 50 minut.

Zadanie 26.

Na sali wieloosobowej, opiekun przed wykonaniem mycia całego ciała w łóżku, osłonił łóżko parawanem. W ten sposób opiekun zapewnił pacjentowi

- A. lepsze samopoczucie.
- B. bezpieczeństwo.
- C. intymność.
- D. wygodę.

Zadanie 27.

Opiekun medyczny, podczas zmiany pizamy u chorego leżącego zauważył, że z pacjentem łatwo można nawiązać kontakt, chętnie współpracuje z opiekunem, na pośladkach widoczne jest zaczerwienienie skóry. Którą z informacji powinien natychmiast przekazać pielęgniarce?

- A. Wykonano zmianę pizamy.
- B. Na pośladkach widoczne zaczerwienienie.
- C. Pacjent bardzo chętnie współpracuje z personelem.
- D. Pacjent pozytywnie nastawiony do pobytu w placówce.

Zadanie 28.

Zużyty worek na mocz należy wrzucić do worka na odpady w kolorze

- A. czarnym.
- B. zielonym.
- C. czerwonym.
- D. niebieskim.

Zadanie 29.

Opiekun medyczny przed wykonywaniem mycia głowy w łóżku, zapytał pacjenta o zgodę na wykonanie czynności higienicznej. Tym samym opiekun zapewnił pacjentowi prawo do

- A. ochrony danych osobowych.
- B. dostępu do informacji o stanie zdrowia.
- C. dostępu do informacji o prawach pacjenta.
- D. wyrażenia zgody lub odmowy na udzielanie świadczeń.

Zadanie 30.

Pacjent leżący został wypisany ze szpitala. Aby zmniejszyć ryzyko powstania odleżyn, opiekun powinien udzielić rodzinie pacjenta wskazówek dotyczących

- A. częstego mycia.
- B. częstej zmiany pościeli.
- C. zmiany pozycji co 2 godziny.
- D. dbałości o regularne wypróżnienia.

Zadanie 31.

Wskaż prawidłowy sposób udzielenia pomocy podopiecznej z chorobą zwyrodnieniową stawów, w położeniu się do łóżka.

- A. Podłożenie rąk pod plecy i pośladki chorej oraz położenie do łóżka.
- B. Posadzenie chorej na materacu blisko poduszki, uniesienie nóg chorej.
- C. Posadzenie chorej na materacu, uniesienie nóg chorej i ułożenie na łóżku.
- D. Posadzenie chorej na materacu, podparcie jedną ręką pleców, drugą uniesienie nóg i ułożenie na łóżku.

Zadanie 32.

Pacjent z niedowładem jednej ręki, chce opanować umiejętność ubierania się. Jaką odzież powinien przygotować opiekun, w celu ułatwienia samodzielności pacjentowi?

- A. Dwuczęściową, zapinaną na rzepy.
- B. Dwuczęściową, zapinaną na guziki.
- C. Jednoczęściową, zapinaną na suwak.
- D. Jednoczęściową, zapinaną na guziki.

Zadanie 33.

Opiekun medyczny wykonał toaletę całego ciała pacjenta w łóżku. Jak powinien postąpić ze stolikiem przyłóżkowym, po wyniesieniu sprzętu?

- A. Postawić blisko łóżka pacjenta.
- B. Wytrzeć ręcznikiem jednorazowym.
- C. Umyć wodą i położyć rzeczy pacjenta.
- D. Zdezynfekować i ułożyć na nim rzeczy pacjenta.

Zadanie 34.

Podopieczna chora na stwardnienie rozsiane porusza się na wózku inwalidzkim, ale ma sprawne ręce. W jakim zakresie należy udzielić podopiecznej pomocy w przygotowaniu śniadania?

- A. Przygotować posiłek za podopieczną.
- B. Pokroić pieczywo i położyć na talerzu.
- C. Położyć sprzęt w zasięgu rąk podopiecznej.
- D. Poprosić o samodzielne wykonanie wszystkich czynności.

Zadanie 35.

Jakie obuwie należy przygotować dla podopiecznego z chorobą Parkinsona, w celu zapewnienia bezpieczeństwa przy chodzeniu?

- A. Ortopedyczne.
- B. Pełne i przewiewne.
- C. Zapewniające stabilność w obrębie kostki.
- D. Miękkie, zapewniające wygodę podczas chodzenia.

Zadanie 36.

Pacjentka po raz pierwszy została przyjęta do szpitala. Aby ułatwić jej adaptację do nowych warunków, należy

- A. zapoznać ją ze sposobem życia na oddziale, wskazać osoby, do których może zgłosić się po pomoc, wyjaśnić wątpliwości.
- B. umożliwić jej kontakt z rodziną, przedstawić jadłospis, przynieść kwiaty doniczkowe.
- C. pomóc jej w rozpakowaniu się, pomóc się umyć, zagrać z nią w szachy.
- D. zagospodarować jej czas wolny proponując malowanie obrazu.

Zadanie 37.

Opiekun medyczny zauważa, że nowoprzyjęta do domu pomocy społecznej kobieta nie wychodzi z pokoju, odmawia spożywania posiłków, całe noce płacze, nie chce z nikim rozmawiać. W tej sytuacji opiekun powinien

- A. zmusić podopieczną do powiedzenia mu, dlaczego zachowuje się w ten sposób.
- B. zostawić kobietę w spokoju, gdyż ma prawo sama decydować o sobie.
- C. skontaktować podopieczną z psychologiem.
- D. nie zwracać uwagi na zachowanie kobiety.

Zadanie 38.

Opiekun medyczny opiekuje się starszą osobą. Pomaga w utrzymaniu czystości w otoczeniu, realizuje recepty. Jakiego wsparcia udziela opiekun?

- A. Materialnego.
- B. Emocjonalnego.
- C. Instrumentalnego.
- D. Świadczenia usług.

Zadanie 39.

Pacjent jest osobą samodzielnie poruszającą się, ale od niedawna ma silne zawroty głowy i zaburzenia koordynacji, przez co większość czasu spędza w łóżku. Mężczyzna bardzo chce uczestniczyć w zajęciach terapii zajęciowej. W tej sytuacji, opiekun powinien

- A. stanowczo odradzić mu udział w zajęciach i polecić, aby lepiej nie opuszczał łóżka.
- B. zawieźć go na zajęcia na wózku inwalidzkim.
- C. zaproponować korzystanie z balkonika.
- D. zaproponować mu kule.

Zadanie 40.

Pacjentka po operacji jamy brzusznej ma trudności z przyjęciem pozycji siedzącej w łóżku. Wskaż sprzęt, który ułatwi pacjentce siadanie w łóżku.

- A. Drabinki.
- B. Łatwoślizgi.
- C. Stolik nałóżkowy.
- D. Podpórki pod nogi.

